

Comprar pa a fiar

[MO] Marçà Orígens juliol de 2025

Temps enrere, quan el pa era un dels aliments bàsics, a Marçà hi va haver fins a cinc forns: cal Gran, cal Julià, cal Xacó, cal Juanon i cal Fernandet. I algun altre més que potser no va durar tant.

Quan vendre pa era un bon negoci, els forners, com d'altres comerciants, venien el seu pa a fiar. Apuntaven en una llibreta els diners de les vendes i recordaven, de tant en tant, el deute a la família. Cada família sabia el deute que tenia, i per norma general s'acabava pagant un cop cobrada la collita. Aquesta estava molt vinculada al cultiu del vi i els pagaments moltes vegades es pactaven per Sant Andreu.

Com que el pa era un bé essencial, els forners sovint toleraven augments del deute en temps difícils: males collites o malalties de la família endeutada.

De vegades el deute s'anava fent cada cop més gran, fins que un dia el deutor no el podia pagar. Potser haureu sentit que, en aquests casos, el forner, a canvi, rebia una tira de ceps del tros, o si la quantitat era massa gran potser rebia una part del pati si eren veïns, o el dret a fer servir el trull durant uns anys.

En altres casos el forner cobrava en espècie, rebia ajuda al forn, li portaven llenya, farina de collita pròpia, etc. Però quan tot això no havia funcionat i el deute continuava pendent només quedava anar al jutjat.

El trenta d'octubre de 1881, Joan Perpiñà Giné, forner, va presentar una denúncia a l'Ajuntament contra Joaquina Giné Piqué. La Joaquina li deu vuitanta-vuit pessetes, preu del pa comprat al seu establiment.

El secretari de l'Ajuntament, Josep Piqué Cots, va tramitar la demanda i, en nom del jutge, va citar a les dues parts a la vista verbal pel dos de novembre.

Per a fer-nos una idea del que representava el deute, per aquelles dates el jornal d'un pagès era d'1 a 2 pessetes diàries. I el kilogram de pa costava uns 0,30 cèntims.

Joan, el forner, era conegut com a Juanon i tenia el forn al carrer Major, 42. El jutge en aquell any era Bonaventura Sancho Urgellès, el seu sogre.

La Joaquina feia molts anys que era viuda, havia estat casada amb Joaquim Sancho Ginesta. La família vivia al carrer de Sant Josep, 8. Van deixar quatre fills: Joaquim, Antoni, Elionor, que no van tenir descendència i Joan Baptista que no en sabem res. Eren parents de lluny de cal Sicart.

No sabem com va acabar tot plegat. És de suposar que la Joaquina o els seus fills van acabar pagant.

Referències: Document original facilitat per Joan Lluís Gudí Rull. Dades generals d'internet. I genealogia de Marçà Orígens.

Ex. H. municipal,

Juan Perpiñá y Gini, mayor de edad,
panadero vecino de este pueblo, según cuenta per-
sonal que acompaña, solicita celebrar juicio ver-
bal contra Joaquín Gini y Pique a fin de pe-
dir la cantidad de ochenta y ocho pesetas, proce-
dente al pan vendido al fiado, según cuentas que
presentará y justificará en el acto del juicio.

Y para la celebracion del acto pide ser
citado al referido, señalando día y hora al efecto.

Marza 30 Octubre de 1911.

Juan Perpiñá

Providencia y
notificación

Por presentadas en forma estas papeletas al Ex.
H. municipal en acto de la noche, ha acordado
la comparacion de las partes a juicio verbal
para el día de la proximidad próxima a las
nueve y media de la mañana en la providencia

ha sido verificada por lectura íntegra y entrega
de la presente copia a Joaquín Gini y Pique
de esta vecindad, cuyo acto tendrá fecho solo en
Constitución.

Marza 30 Octubre 1911.

Juan Pique